

ГУРЛО Ніна Мікалаеўна (н. 12.4.1946, Мінск), беларускі мастак. Дачка М.В.Гурло. Скончыла Бел. тэатр.-маст. ін-т (1969). Працуе ў галіне сцэнаграфіі і станковай графікі. Створаныя Г. касцюмы вылучаюцца разнастайнасцю, трапнасцю вобразных характарыстык, пранікненнем у стыльовыя асаблівасці эпохі, графічныя творы — тонкай пластычнасцю, гармоніяй ліній і лірызмам. Сярод асн. работ: касцюмы да к/фільмаў «Прададзены смех» (1981), «Белыя Росы» (1983), «Восеньскія сны» (1987), «Шляхціц Завальня» (1994), «Сын за башку» (1995), «Масакра» (2010); да спектакляў: «У змроку» А.Дударова (1996), «Раскіданае гняздо» Я.Купалы (1997), «Шчаўкунок» А.Палешчанковай (1998), «Пігмаліён» Б.Шоу (2002), «Опера жабракоў» Б.Брэхта (2004), «Васа» М.Горкага (2006), «Мачаха» А.Бальзака (2008). Аўтар серыі графічных лістоў «Настальгія» (1996), «Знакі задзяка» (2008—10) і інш.

Л.Ф.Салавей.

ГУРНАЎШЧЫНСКІ СЯДЗІБНЫ ДОМ. Існаваў у 19 — пач. 20 ст. ў в. Гурнаўшчына Клецкага р-на. Аднапавярховы прамавугольны ў плане будынак быў накрыты вальмавымі дахам. Гал. фасад вылучаны 4-калонным порцікам з трохвугольным франтонам. Фасады гарызантальна ашалаваны, прарэзаны прамавугольнымі аконнымі праёмамі ў простых ліштвах. Планіроўка анфіладная. Не захаваўся.

ГУРСКІ Антон Іванавіч (н. 14.1.1936, в. Лугавая Капыльскага р-на), беларускі фалькларыст. Канд. філал. навук (1978). Скончыў Мінскі пед. ін-т (1959). Працуе ў Ін-це мастацтвазнаўства, этнаграфіі і фальклору НАН Беларусі. Даследуе фалькл. жанры, нар. абрады і звычай, традыц. каляндарную і пазаабрадавую паэзію, любоўную і сямейную лірыку. Аўтар кн.: «Зімовая паэзія беларусаў» (1980), «Тайны народнай песні» (1994), «Святкаванні Калядаў на Беларусі» (1998), «Беларускія загад-

кі» (2000), «Семантыка і паэтыка сямейнай лірыкі» (2001), «Пазаабрадавая паэзія» (2002), «Малыя жанры. Дзіцячы фальклор» (2004). Вывучае

А.І.Гурскі.

жышчэвы і творчы шлях фалькларыстаў Д.Булгакоўскага і П.Дземідовіча («3 любоўю да народа», 1989). Складальнік тамоў серыі «Беларуская народная творчасць»: «Загадкі» (1972), «Легенды і паданні» (1983, абедзве з М.Грынблатам), «Зімовыя песні: калядкі і шчадроўкі» (1975), «Земляробчы каляндар» (2003). Дзярж. прэмія Беларусі 1986.

А.М.Ненадавец.

ГУРСКІ Ілья Данілавіч (26.4.1899, в. Замосце Уздзенскага р-на — 11.8.1972), беларускі пісьменнік. Засл. дзеяч культуры Беларусі (1969).

І.Д.Гурскі.

Скончыў БДУ (1932). У 1924—32 у Галоўрэперткамe, потым у Галоўмастацтве БССР. У 1935—41 рэд. газ. «Літаратура і мастацтва», у галы Вял. Айч. вайны — газ. «За свабодную Беларусь» і сатыр. час. «Партызанская дубінка», у 1944—60 — час. «Беларусь». Аўтар п'ес «Новым шляхам», «Дрыгва» (абедзве 1928), «Сварка»

(1929), «Большавіцкая вясна» (1930), «Качагары» (1932), «Новы горад», «На крэсах усходніх» (абедзве 1933), «Маці» (1934), «Сваты» (1935), «На варце» (1938), «Патрыёты» (1939), «Хлеб» (1949), «Свае людзі» (1950). Аўтар кніг: апавяданняў «Над Нёманам» (1945), «Зары насустрач» (1949), «Неспакойныя характары» (1955), «У вялікай дарозе» (1958), «Родная дарога» (1961), аповесці «Лясныя салдаты» (1945), рамана «У агні» (1952), рамана-хронікі «Вечер веку» (1966), рамана-памфлета «Чужы хлеб» (1971). На бел. мову пераклаў творы М.Горкага, А.Чэхава, М.Твэна і інш.

Тв.: Выбр. творы. Мінск, 1951; На берагах Нявы: апавяданні. Мінск, 1977; Расцвілі вішні: апавяданні. Мінск, 1989.

ГУРТ, народная назва групы жанчын — выканаўцаў фалькл. песень (5—7 чал.), запазычаная ў навук. тэрміналогію. У побыце дакладна ўсведамляецца роля кожнага ўдзельніка Г., які самастойна знаходзіць сваё месца ў творчым працэсе, з'яўляецца раўнапраўным сярод іншых. Індывід. майстэрства спевака вызначае яго выканаўчую функцыю: запявала, «пачынальнік» — той, хто «заводзіць» песню; «бас», «тоўсты голас» — выканаўца асн. ніжняга голасу (іх некалькі); «падводка», «гавравік» — вядучы верхняга сольнага голасу. Вельмі важна, каб верхні падгалосак быў моцным, а яго ўладальнік валодаў майстэрствам імправізацыі. Пры спевах падводка быццам лунае на фоне ніжніх галасоў. У творчай рабоце прафес. і аматарскія калектывы рэдка звяртаюцца да манеры гуртавых спеваў. Яна больш захавалася ў выкананні носьбітаў традыцыі — фалькл. Г., якія існуюць на тэр. нашай краіны паўсюдна, але найб. распаўсюджаны на Пд і ПдУ.

А.М.Аляхновіч.

ГУРТАВЫЯ ТАНЦЫ, найбольш пашыраны від бел. нар. харэаграфіі. Прымеркаваны да каляндарных і сямейных абрадаў. Вылучаюць 3 групы Г.т.: парна-гуртавыя, сольна-гурта-